

ÖSTERGÖTLANDS
HEMBYGDSFÖRBUND

Östergötlands Hembygdsblad

Friskt vårnummer!

Nystart för Januarikonferensen

**Konsten att söka pengar och
bidrag**

**Nydaning för Södra Kinda
Bygdegille**

Nr 1-2019

ÖSTERGÖTLANDS HEMBYGDSBLAD

Utkommer med fyra nummer per år och ges ut av Östergötlands Hembygdsförbund, till vilket 95 föreningar med runt 19 000 medlemmar är anslutna.

Tidningen ges sedan 2016 ut digitalt och får distribueras fritt till alla medlemmar i förbundet. Tidningen finns även för fri nerladdning från förbundets hemsida www.hembygd.se/ostergotland.

Ansvarig utgivare

Denny Lawrot (förbundsordförande)
Sankta Marias Väg 252, 612 93 Finspång
Tel: 0708-12 06 00
E-post: denny.lawrot@centerpartiet.se

Utkommer

omkring 15/3, 15/6, 15/9, 15/12

Manusstopp

7/3, 7/6, 7/9, 7/12

Välkommen med textbidrag, foton och annonser!

Materialet skickas (e-postas helst) till kansliet. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera texter och bilder.

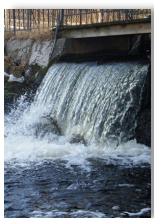
Annonsspriser

1/1 sida 1200:-
1/2 sida 600:-
1/4 sida 400:-

Östergötlands Hembygdsförbunds Kansli

Vasavägen 3, 582 20 LINKÖPING
Tel: 076-103 11 39
ostergotland@hembygd.se
www.hembygd.se/ostergotland

Omslagsbild

Vårflod vid Torshag, Norrköping.
Foto: Jesper Ström

INNEHÅLL:

Ordföranden har ordet	sid 3
Försäkringskonferensen 2019	sid 3
Nystart för Januarikonferensen	sid 4-5
Konsten att söka pengar och bidrag	sid 6-7
Nydaning för Södra Kinda Bygdegille	sid 8
Kvarntorps bastu – en mötesplats i 70 år	sid 9
Riksarkivets jubileumsbok	sid 10
Annonser & blandat	sid 10-12

**Välkomna på
Hembygds-
förbundets årsmöte!**

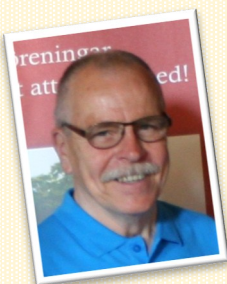
**Sön 7 april,
Föreningshuset
Fontänen i
Linköping.**

**Inbjudan & kallelse
finns [HÄR](#):**

Ordföranden har ordet

Så var det åter dags för några rader från mig. Förestående är årsmötet på Föreningshuset Fontänen i Linköping (se inbjudan mm [HÄR](#);) den 7 april. Då kommer 2018 års verksamhet att avslutas. Denna har varit omfattande, inte minst beroende på folkkonstutställningen på Östergötlands museum som invigdes före sommaren. Museet är nu stängt ett par år för omfattande renoveringar, men man är på jakt efter andra sätt och platser att möta östgötarna på. Har Du några bra idéer, så kontakta museet!

År 2019 har rivstartat och tenderar också att bli ett år med omfattande verksamhet. Vi har inlett ett samarbete med Linköpings stift, beträffande stiftets behov av tjära för renovering av kyrktak. Vi hade ett upprop om detta på januari-konferensen. Ett annat initiativ vi tagit är ett seminarium i samverkan med Region Östergötland riktat till kommunernas kulturstrateger och intresserade hembygdsföreningar. Föreläsare är representanter för Tierps kommun, Uppland. Där har man tagit ett helhetsgrepp för en samordning av elevbesök i kommunens hembygdsgrändar, kallat *Kulturarvstrappan*. Vi hoppas genom detta att fler föreningar och kommuner ska hitta varandra.

Vi har nyss fått resultatet av Riksförbundets sammanställningar över verksamheten 2018. Det är spännande läsning, tycker jag. I Östergötland arrangerades 1378 evenemang med 119 040 besökare och det arbetades 147 312 timmar ideellt. Om man räknar varje timme vara värd 230 kr, motsvarar detta nästan 34 milj. kr. Råta på ryggen av stolthet ute i stugorna, det är inget dåligt bidrag till kulturarvet! Något fler föreningar rapporterade i år, men än är det långt kvar till alla. Jag vet flera föreningar med omfattande verksamhet som inte rapporterat i år heller. Men med en svarsfrekvens på 64 % ligger vi på den övre halvan av landets länsförbund.

Årsmötet stundar, som sagt. Då kommer Östergötlands Hembygdsförbund ha begåvats med en ny förbundsordförande. Jag har beslutat avböja omval till ordförande. Inte så att det varit ett betungande uppdrag - tvärtom ett av det allra roligaste och mest intressanta jag haft. Arbetet har dock varit omfattande och jag känner att det nu är dags att trappa ner.

Jag vill därför tacka alla er som gjort mitt uppdrag meningsfullt. Alla er som stöttat mig och ställt upp för mig. Alla er fantastiska entusiaster ute i föreningarna. Ett stort tack för de här 9 åren!

Denny Lawrot

Försäkringskonferensen 2019

Konferensen hölls 9-10 feb i Järfälla utanför Stockholm i de anrika byggnaderna vid Lasse Majas Wårdshus, med stor anslutning av deltagare från landets hembygdsföreningar. Jonas Arrenius och Jan-Olof Ivarsson hade en genomgång av fördelarna med Hembygdsförsäkringen.

[Hembygdsförsäkringen](#) är skräddarsydd för föreningar inom hembygdsrörelsen. Genom grupplösningar har villkor och skydd som passar de flesta föreningar förhandlats fram. Den gemensamma upphandlingen och ett aktivt skadeförebyggande arbete gör att den håller försäkringspremierna nere och är en medlemsförmån.

På ett inspirationstorg fanns inbjudna utställare för att inspirera om skadeförebyggande åtgärder. Vattenfelsbrytare av märket *Vatette* rekommenderades. Enkel och smart installation. Hembygdsförbundets försäkringsråd har beslutat att förlänga det höjda investeringsbidraget på 50% för vattenfelsbrytare till 31 okt 2019. Vid investeringen får man hela 50% av investeringen tillbaka, dock max 5000 kr.

Med smart DNA märker man värdeföremål, metaller, verktyg och fordon, som minskar risken för inbrottsstöld. Varje kund får en unik kod som är spårbar och sökbar internationellt samt synlig i Polisens UV- ljus. Civilförsvaret har kostnadsfria utbildningar för allmänheten inom "Din trygghet". Anmäl intresse för utbildning på utbildning@civil.se! De erbjuder hjärtstartare till nedsatt pris till föreningar och ideella organisationer.

Säkerhetsrabatterna fortsätter att öka. På fakturorna för 2018 lämnades i genomsnitt säkerhetsrabatt med nästan 5%. Och under 2018 utbetalades nästan 250 000 kr till 50 föreningar i investeringsbidrag för skadeförebyggande åtgärder. En fördubbling i både antal och belopp jämfört med 2017, och fyra gånger så mycket som 2016.

Trenden med låga skadekostnader håller i sig för tredje året i rad. Årets största skada orsakades av snötryck och för den har utbetalats 450 000 kr. Premien för 2019 är samma som 2018. Det nya basbeloppet är 46 500 kr, vilket gör att normalsjälvrisken blir 9 300 kr.

Birgitta Hertin, Försäkringsombud ÖHF

Nystart för Januarikonferensen

Landshövding Carl Fredrik Graf hälsar till det 50-tal deltagare som tagit sig till konferensen den 26 januari.

Vagnhallen i Föreningshuset Fontänen, (eller den gamla brandstationen, i folkmun) blev hembygdsförbundets val av lokal för den traditionella Januarikonferensen när Östergötlands museum står inför en renovering under 2019. En tidigarelagd start och enbart förmiddagsfika, lade grunden för en uppskattad nystart för evenemanget den 26 januari.

Den nytillsatte landshövdingen Carl Fredrik Graf öppnade årets konferens med en hälsning till hembygdsrörelsen, där han uttryckte sin uppskattning av den vård av kulturarvet som föreningarna lägger ner varje år. En anekdot av ett personligt möte med rörelsen fick åhörarna att le: Vid hans införskaffande av en hästgård i halländska Kvibille för några år sedan, tog det inte lång tid förrän det knackade på dörren.

Det var en representant från den lokala hembygdsföreningen, som råkade bo granne och ville hälsa de nyinflyttade välkomna. Och vips blev den nuvarande landshövdingen medlem där! Carl Fredrik Graf försäkrade också att han gärna fortsätter den tradition av hembygdsturné till länets föreningar som hans föregångare Elisabeth Nilsson initierade för fyra år sedan.

Stefan Hammenbeck och Monika Minnhagen stod för konferensens historiska inslag med föreläsningen om Kila By i Svinhults kommun, där mängder

av kulturhistoriska föremål hittats. En fängslande resa tillbaks i tiden till en socken i början av 1900-talet där gårdsgårdstillverkning, potatisdelning och björksavstappning var en del av vardagen. Tack vare etnologen och historikern Sigurd Erixons forskningsinsatser vet vi mer om den forna tiden i denna del av södra Östergötland.

Niclas Fredriksson är stiftsantikvarie på Linköpings stift i Svenska kyrkan. Han presenterade härnäst ett samarbetsförslag av ett originellt slag till

Stiftsantikvarie Niclas Fredriksson presenterar ett spännande förslag om tjärbränning till hembygdsföreningarna i länet.

alla hembygdsföreningar. ”Hela föredraget är egentligen en enda stor vädjan om hjälp”, som han själv uttryckte det. Spåntaken på alla kyrkor, kapell, klockstaplar och övriga kulturminnen inom stiftet uppgår till 282 st, som stadigt behöver bstrykas med trätjära från tall.

Behovet av tjära beräknas till 3000 liter årligen. I nuläget finns ingen storskalig produktion av tjära i Sverige, utan all tjära importeras – från Kina ca 80 % och Serbien 20 %. En mer ekologiskt hållbar lösning och samtidigt ett främjande av inhemsk näring, är att göra det på plats. Kyrkan har marken och virket, men inte kunskapen om hur man framställer själva tjäran. Är länets hembygdsföreningar intresserade av detta? Väcka liv i ett traditionellt hantverk till nytta och nöje – och samtidigt tjäna en slant?

Med dessa frågor uppmanade Niclas Fredriksson alla närvarande att ta frågan hem till sina föreningar och höra av sig honom om man vill hoppa på detta spännande tåg och starta produktionen av tjära. Ulrika Hembygdsförening är redan involverade i produktionen, men flera behövs!

Auktionsbranschen har förändrats radikalt efter internets intåg. Skillnaden idag är främst att hela världen kan vara med och buda på en enda auktion! Detta fascinerande faktum ströks under av konferensens sista föreläsare, Ridha Achoura från RA Auktionsverket i Norrköping. Auktionshuset har drivits sedan 2015, där hundratusentals föremål säljs online på deras webbsida www.auctionet.com.

Trender ändras med tiden och branschen är i ständig förändring. Möbler av den lokale möbelarkitekten Axel Einar Hjorth (född i Krokek) råkar just nu vara populära, precis som sidenmöbler och teakmöbler. Gamla vapen är hett samt porslin av kända designers, som Stig Lindberg. Japan köper mycket silver och Kina är känt

för att sedan en lång tid tillbaka velat köpa hem stora delar av sitt kulturarv som gick förlorat under kulturrevolutionen.

Många föremålsinnehavare som Ridha Achoura har träffat tror att vissa saker är värdefulla enbart för att föräldrarna har sagt det. Samtidigt är de lika ovetande om det som i realiteten har stort värde. Någon tänkte slänga en hel samling av den berömda keramikern Lisa Larsons figurer – tursamt nog kontaktade de Auktionsverket för en bedömning innan! Arkeologiska fynd är också något relativt nytt på marknaden. En stenxyxa som bedömdes som ett lösfynd utan tillräckligt arkeologiskt intresse, gick nyligen under klubban för 97 000 kr.

Konferensen avslutades med en utlottning av en överbliven pulverbrandsläckare från höstens utdelning av gratis släckare från Länsförsäkringar. Den lyckligt vinnande föreningen blev Östra Skrukeby Hbf!

Text & foto: Jesper Ström, ÖHF.

Medlemsföreningar! Har ni givit ut en hembygdsbok under 2018?

Då kan den nomineras till Sveriges Hembygdsförbunds utmärkelse ”Årets Hembygdsbok”! Vinnaren presenteras under bokmässan i Göteborg i september.

Välkommen att skicka in ett exemplar till oss, så utser vi Östergötlands nominering bland inkomna bidrag. Priset är ett diplom

och 10 000 kr! Skicka i god tid – nomineringen ska vara inne senast den 30 april.

Läs mer om reglerna och förfarandet på [denna länk](#):

SKICKA BOKEN TILL:

Kansliet

Östergötlands Hembygdsförbund

Vasavägen 3

580 20 Linköping

Konsten att söka pengar och bidrag

Jasna Hasanovic (tv) diskuterar processen i att söka bidrag för föreningar, med hembygdskonsulent Jennie Fornedal från förbundet i Södermanland.

Text & foto: Jesper Ström

Den 6 februari hölls en heldagskurs i bidragsökning på Malmköpings Hembygdsgård i Södermanland. Kursen var en av fyra som Arbetets museum håller under våren i olika delar av landet, i samverkan med Arbetsam och Riksantikvarieämbetet.

Kursen var fulltecknad, med ett 25-tal deltagare. Ett tecken på stor efterfrågan, då en av de vanligaste frågorna från hembygdsföreningar rör just detta: Vad finns det för bidrag att söka – och hur gör man det?

Sedan 1 sept sitter finansieringskoordinator Jasna Hasanovic på Arbetets museum i Norrköping. Hennes roll är att stötta och ge råd i konsten att ansöka om pengar via EU-medel, däribland *Landsbygdsprogrammets projektstöd*. Detta stöd består av tre typer:

- ♦ Infrastruktur för rekreation och turistinformation
- ♦ Utveckling av natur- och kulturmiljöer
- ♦ Utveckling av hembygdsgårdar (se ruta på sid 7)

Blanketter för ansökan finns hos Jordbruksverket, men det är Länsstyrelsen som beslutar om beviljandet. I väldigt grova drag så bör en ansökan innehålla 11 st. punkter:

1. Bakgrund – vilka är ni och varför söker ni?
2. Syfte – varför vill ni genomföra projektet, vad ska det leda till och vad får ni som förening ut av det?
3. Mål och delmål (resultat) – projektmål, aktivitetsmål och långsiktiga mål.
4. Målgrupp – vem eller vilka är projektet till för? Bidragsgivare har ofta prioriterade målgrupper, så var tydlig!
5. Metod – Hur ska ni uppnå projektmålet och era delmål? Vem gör vad?
6. Hur skiljer sig projektet från er ordinarie verksamhet? Medel beviljas inte till den vanliga verksamheten.
7. Samarbetspartners – vilka är de och hur samarbetar ni? Samarbete kan öka chanserna att få bidrag.
8. Tidsplan – tydlig projektstart och projektslut behövs. Ju mer detaljerad, realistisk och konkret tidsplanen är, desto bättre.
9. Budget – vilka resurser har ni tillgång till? Vilka andra resurser har ni ansökt om? Man ska *inte* skriva att man söker bidrag för att organisationen har dålig ekonomi. Att finansiera den löpande driften med projektmedel är en farlig väg.

10. Uppföljning – redovisningen av projektet, bör göras på ett gediget vis. Jasna Hasanovic råder att man ska lägga lika mycket energi på redovisningen som man lägger på ansökan. Dokumentera under tiden och släp inte efter med rapporteringen!

11. Bilagor – följ alla exakta anvisningar om vad som begärs. Sänd inte in sådant som inte står att de önskar.

Man bör också tänka på att bidragsgivare ytterst sällan beviljar bidrag till en aktivitet som redan är genomförd. Sök ett realistiskt belopp! Kontrollera hur stora belopp som bidragsgivaren brukar bevilja. På bidragsgivarens hemsida brukar det redovisas vilka projekt som tidigare har fått bidrag.

Efter en vintrig promenad genom staden och en generös lunch på Malmköpings Wårdshus för deltagargruppen, så tog Tove Holm från Kulturmiljöavdelningen på Riksantikvarieämbetet över eftermiddagen.

Riksantikvarieämbetet handlägger ansökningar om *bidrag till kulturarvsarbete*; en bidragsform som förut hette *bidrag till arbetslivsmuseer*. Detta kan sökas för insatser som syftar till att bevara, använda och utveckla kulturarvet (se exempel på sid 9). Det skiljer sig inte drastiskt från de 11 steg i tidigare nämnda projektstöd.

Däribland en tydlig projektbeskrivning med budget och ideella arbetsinsatser. Projektet ska vara tydligt avgränsat från ordinarie verksamhet, med bestämda start- och slutdatum. I år finns 16 miljoner kr avsatta till detta.

I slutet av en lång och givande dag fick de nöjda deltagarna en uppskattad visning av det imponerande textilmuseet en trappa upp i Malmköpings Hembygdsgård.

Tove Holm redovisar hur man söker bidrag till kulturarvsarbete.

OBS: ansökningstiden för årets bidrag till Riksantikvarieämbetets kulturarvsarbete gick ut 3 mars.

- ◆ Ladda ner hela presentationen från söka pengar-kursen på Östergötlands Hembygdsförbunds hemsida **HÄR:**
- ◆ Läs mer om offentliga stöd till hembygdsföreningars utvecklingsprojekt på Sveriges Hembygdsförbunds hemsida **HÄR:**
- ◆ Läs mer om olika bidrag som föreningar kan söka på Sveriges Hembygdsförbunds hemsida **HÄR:**
- ◆ Läs mer om Riksantikvarieämbetets bidrag till kulturarvsarbete **HÄR:**
- ◆ Kontakta Arbetets museum i stödfrågor om bidragsökning **HÄR:**

Är ni rätt försäkrade när olyckan är framme?

Är ni en av de hembygdsföreningar som inte uppdaterat sina försäkringsuppgifter sedan 90-talet? Då är risken stor att ni är felförsäkrade. Ladda ner och fyll i en uppdaterad blankett redan idag!

SVERIGES
HEMBYGDSFÖRBUND

0200-22 00 55 | forsakring@hembygdsforbundet.se
facebook.com/hembygdsforsakringen | hembygd.se

Nydaning för Södra Kinda Bygdegille

Text: Jerker Carlsson,
ordförande Södra Kinda BG

Södra Kinda Bygdegille är en hembygdsförening för Horn och Hycklinge socknar i Kinda kommun. Föreningen har under några år haft begränsat programutbud men i och med årsmötet 2018 så valdes en nästan helt ny styrelse med betoning på nydaning. Under 2018 genomförde styrelsen tidigare traditionella aktiviteter, men har även engagerat sig i bl a skolverksamhet.

Hembygdsgården
Olofsboda nära Horn.

Foto: Jesper Ström

Under fjolåret utsågs en arbetsgrupp som fick i uppdrag att arbeta fram ett årsprogram för 2019 med betoning på byggnadstradition. Arbetet uppmärksammades i fina artiklar i både Östgöta Correspondenten och Kinda-Posten. Inför årsmötet 2019 kunde styrelsen presentera ett rikhaltigt program med bl a studiebesök på en tidigare bebodd ö, Lindö i Åsunden. Där har en familj under flera årtionden på ett pietetsfullt sätt vårdat, underhållit och nyproducerat byggnader.

Ett annat inslag under 2019 är en studieresa till Ingatorp i Småland med besök vid en av Sveriges äldsta träbyggnader, tiondeboden vid kyrkan. Resan fortsätter till det fd handpappersbruket i Ösjöfors, och sist men inte minst en byggnad i anslutning till Stångån där husets innerväggar troligen är målade av bygdemålaren Johan Bäckström. Denne bygdekonstnär levde stor del av sitt liv i Horn och uppmärksammades av Östergötlands museum för några år sedan med både bok och utställning.

Vid två tillfällen i vinter har föreningen samverkat med den lokala föreläsningföreningen i Horn. Inför fullsatt filmsal har styrelsemedlemmarna Cecilia Sagrén och Jerker Carlsson föreläst om Horn, samhällets arkitektur respektive gårdar, miljöer och händelser utmed Åsundens stränder. Detta påbörjade samarbete kommer säkert finna nya spännande vägar att nå ut med hembygdskunskap till nya människor.

Föreningen disponerar gården Olofsboda, som ägs och förvaltas av Svenska Kyrkan. Vid Olofsboda tar föreningen emot årskurs 3 från Horns skola och ger dem under en dag en rikhaltig upplevelse. På gården genomförs årliga trevliga middagar med traditionella rätter i samband med Påsk och potatisskörd samt öppet hus i samband med *Hembygdsgårdarnas dag* i augusti. Styrelsen är under förnygring och det lovar gott inför kommande decennium.

Jerker Carlsson (tv) tackar Albin Lindqvist vid föreningens årsmöte 2019. Foto: Rune Jonsson.

Vid årets årsmöte deltog ett 30-tal av föreningens ca 130 medlemmar och fick inledningsvis lyssna på arkivarie Albin Lindqvist från ÖLFA som på ett intressant sätt berättade om gåramålare och deras verk, främst från Kindabygden. Nu skall vi genomföra 2018 års program och parallellt påbörja arbetet inför 2019 och det ska sägas, det saknas inte idéer!

Kvarntorps bastu – en mötesplats i 70 år

Detta är titeln på en bok om en pigg 70-åring, nämligen det gamla badhuset som fortfarande fylls med bastubadare varje vecka. En mötesplats för ”det som händer i bygden”.

Svanshals Badhusförening överlämnade för några år sedan bevarade föreningsdokument till historiegruppen i Rök-Svanshals Byalag med en önskan om att detta material skulle tas om hand.

Efter en genomgång kom tankarna att detta var värt att samlas i en skrift. Och nu är den färdig! Från Riksantikvarieämbetet har tacksamt mottagits ett ekonomiskt bidrag till kulturarvsarbete med denna dokumentation, vilket gjort projektet möjligt att ges ut i bokform.

Via protokoll, årsberättelser och andra handlingar får läsaren följa hur badhusprojektet startade 1938, byg-

gandet under krigsåren på 1940-talet, eldsjälares engagemang och om nödvändigt underhåll av byggnaden under årens lopp.

Idag är Kvarntorps bastu den enda som fortfarande är i bruk utav de bastuanläggningar som byggdes i bygden på uppmaning av Svenska föreningen för folkbad. Lort-Sverige var ett begrepp och i de flesta hem saknades möjlighet att hålla sig ren.

Om de viktiga skolbaden berättas och om betydelsen av bastun som social träffpunkt i våra dagar, berättar några av de som ser till att den hålls öppen och vårdas.

Kvarntorps by har ett centralt läge i bygden vid länsväg 918 – fd Riksettan, E4an. Kvarnen, hembygdsgränd i den restaurerade småskolan, och bastun bidrar till en levande by. Det sista kapitlet i boken är en historisk tillbakablick från 1700-talet till våra dagar.

Vår förhoppning är att denna skrift ska vara till glädje idag och som tidsdokument för framtiden.

Historiegruppen i Rök-Svanshals Byalag

Boken kostar 130 kr och kan beställas på epost: eagneta.widen@telia.com

Vi ger ut böcker!

En axaröv ur vår tidigare utgivning:

Brevens Bruks hembygdsförening: Brevens Bruk, bruksliv i järnsets tecken
Knutby-Färinge-Bladåker hembygdsförening: Bygden som steg ur havet
Fanthyttans bygdeförening: Fanthytan
Borensbergs hembygdsförening: Från Husbyfjäl till Borensberg
Lima, Rörbäcksnäs och Transtrands hembygdsföreningar: Gränsland
Hafsta byalag: Hafsta genom tiderna
Föreningen Händalvarn: Händalvarn
Idre hembygdsförening: Idre bygdebok del 1, 2 och 3
Kvistholmsgruppen: Kvistholmskrönika
Ragnarö byalag: Livet i ragnarö
Norra Vi hembygdsförening: Norra Vi
Norra Vi hembygdsförening: Ydrebo
Torpa hembygdsförening: Om Torpa kyrka
Torpa hembygdsförening: Skrävör och visor
Reftale hembygdsförening: Reftalebygd
Röls hembygdsförening: Rölsminnen
Rök-Svanshals byalag: Svanshalsminnen
Stoby historieförkl: Stoby by
Särna förminnesförening: Särnmål

Upplands-Bro Kulturhistoriska förening: Upplands-Bro från då till nu
Birgitta Olsson: Bondeuppror i Skåne
Johan Birath: Brännvin, vatten och bröd. Del 1 och 2
Johan Birath: Ekeby sockenstämmor 1787-1818
Johan Birath: Mordet i Hycklinge
Johan Birath: Mordet i Ljungstorp
Johan Birath: Mordet i Mjölby
Johan Birath: Mordet vid Stjärnesand
Johan Birath: Spöken i Östergötland
Berit och Lars Eric Fjellman: Dalsland och gränsbygden. Del 1 och 2

Erik Jonsson: De första Ormsjöutvandringarna. Del 1 och 2
Bror Steen: En Parvels minnen från Häggestad Norrgård
Osten Andersson: Fjärdingsman i skärgården
Osten Andersson: Örsikar
Rune Andersson: Folket på Rygge by
Tony Hagström: Från bondby till municipalsamhälle (Kisa)
Bengt-Arne Bengtsson: Från Östra stambanan till Ostlänken/Götalandsbanan
Anders Ejdervik och Anders Dahlin: Grövelsjöfjällen, gränslösa fjäll
Sten-Olof Ragnar: Gårdar och stugor i Åsbo
Lennart Nilsson: Gårdarna utmed Lagans strand

Sven Thurin: Historien om Myggesjön
Verner Lindblom och Bengt Räsled: Lexikon, Västergötlands tidiga historia
Bo Werkström: Lunds Timmer AB
Per-Anders Lundh: Mellan Liljeholmen och Somvik
Mona Söderbäck: Mitt Odeshög
Bo Jansson: Mjölby industrihistoria
Gudrun F. Brännberg: Målare i Medelpad
Kajsa Karlsson: Människor, mark och skiften i Knipered under 250 år
Anita Kindstrand: Ordstav och talesätt i Unnarbybygden
Rosa Lindeberg och Majken Sörman-Olsson: Rosas bok
Torbjörn Ljungqvist: Rölfors
Eva Fagerberg: Sänkta Ingrid av Skänninge
Alice Andersson: Skeppsås kyrkogård
Catherine Lagercrantz: Tamms på Österbybruk
Eije Fasth: Tranås hommusikklär 110 år
Göran Källgård: Vargjakt, emigranter och en drunknad grisulning
Mikael Edberg: Ytterbys gårdar och torp

och många fler...

Atremi

Axstad Södergård,
0142-171 00

595 94 Mjölby
info@atremi.se

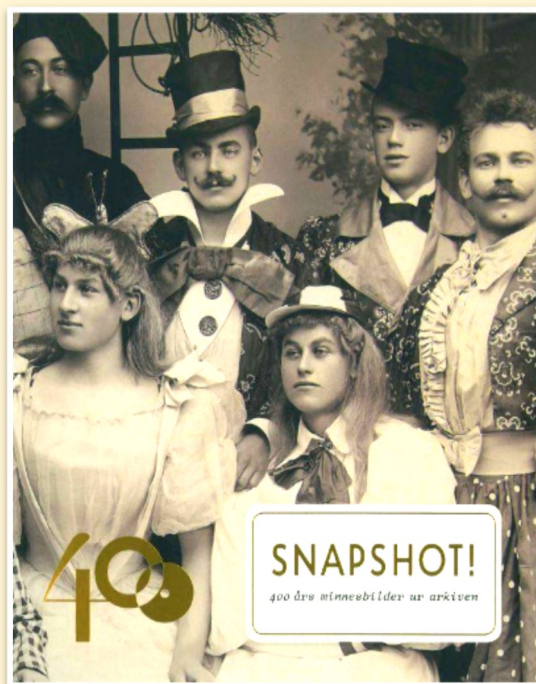
www.atremi.se

Riksarkivets jubileumsbok

Årsboken "Snapshot! - 400 års minnesbilder ur arkiven" skiljer sig väsentligt från tidigare årsböcker som Riksarkivet gett ut, då den helt är uppbyggd av bilder. Tillsammans representerar de årtalen mellan 1618-2018, det vill säga hela Riksarkivets historia.

– Idén kläcktes för två år sedan när årsbokskommittén började diskutera vilken årsbok vi ville göra till 2018. Att vi skulle göra en bok som avvek från de vanliga årsböckerna, det var vi alla ense om, men hur skulle den se ut? säger Åsa Karlsson, ordförande i årsbokskommittén.

I denna bok möter läsaren 400 års arkivhistoria genom att de enskilda årtalen illustreras med bilder och korta texter som visar källornas rikedom. Dokument och bilder är hämtade från alla delar av Riksarkivet, men även många andra arkivinstitutioner runtom i Sverige. Förhoppningen är att denna mångfald av minnesbilder ska inspirera till egna strövtåg bland arkivens skatter.

Denna rikt illustrerade bok på 437 sidor finns att köpa för 149 kr ur Riksarkivets [webbutik](#).

Eller på Landsarkivet i [Vadstena](#).

Samverka med släktforskare

Flera hembygdsföreningar inom Östergötlands Hembygdsförbund samverkar redan med släktforskarföreningen DIS-Filbyter. Vi välkomnar gärna fler!

Här är några förslag/erbjudanden från oss:

Vi kan medverka på föreningarnas samlingar, som hembygdsdagar, föreningsmöten, styrelsemöten mm.

- Allt från kurser till presentationer av hur man kan registrera torp mm.
- Arbeta med kartor från 1600-tal (ibland tidigare till nutid).
- Traditionell släktforskning • Soldatforskning • Tolka gamla texter

Vi är intresserade av att ta del av Er kunskap och tar gärna del av inbjudningar till aktiviteter som vi kan tipsa våra medlemmar att besöka. Välkomna att kontakta oss!

Släktforskarföreningen

Kontakta:

Helen Lindqvist Linköping

E-post: lindqvist660@gmail.com

Tel: 0704 109966

FÖREMÅL FÖR FRAMTIDEN

Nya utbildningsdagar i föremålsvård för hembygdsföreningar!

Fjolårets kurser som inleddes under *Folkkonståret 2018* fortsätter! Nu bjuder vi åter in alla föreningar till **två nya kostnadsfria utbildningsdagar** med Östergötlands museum, Östergötlands Hembygdsförbund och Studieförbundet Vuxenskolan. Ni som inte deltog förra gången får ett nytt tillfälle att ta del av dessa uppskattade utbildningar.

Lär er att vårda era samlingar och kulturarvsskatter genom kortkurser i:

- **Föremålsvård** - underhåll och förvaring av bl.a. bruksföremål, textilier, trä, glas mm.
- **Fotohantering** - fysisk hantering, scanning, digitalisering och publicering.
- **Katalogisering** - struktur i inventering och registrering.

Experter från Östergötlands museum leder kurserna (vilka är desamma som förra året). Tre stationer i ämnena kommer att hållas samtidigt, mellan vilka deltagarna roterar. Likt ifjol hålls de i föremålens hemmamiljö: på värdföreningars hembygdsgårdar i länet. Senare i höst planeras även en fördjupad workshop i digital bild- & fotohantering – mer info följer!

DATUM 2019:

Lör 18 maj: Landeryds Hembygdspark, Linköping (samling vid [Smedjan](#)). Sen. anmälan: 13 maj.

Lör 14 sept: Åtvidabergs Hembygdsgård ([Bygdevägen](#)). Sen. anmälan: 9 sept.

Tider: kl. 10:00 – 14:30. OBS: Medtag egen fika & lunch! Dagarna avslutas med gårdsvandring.

Välkomna! Anmäl er redan nu med namn, tel-nr och tillhörande förening till:

Studieförbundet Vuxenskolan
ostergotland@sv.se, tel: 011-10 05 35

OBS: Maxantal 30 st per gång.

Hembygdsbladet önskar en tidig vår och en Glad Påsk!

Råd och tips på hur du synliggör din verksamhet på webben!

Riksantikvarieämbetet har samlat råd och tips för hur du kan utveckla ditt webbarbete och få din verksamhet att sticka ut mer i det digitala bruset. Informationen vänder sig i första hand till mindre kulturarvsverksamheter.

<https://www.raa.se/museer/publikt-arbete/att-arbeta-med-sin-webbplats/>

(eller googla: "Riksantikvarieämbetet" "att arbeta med sin webbplats")